

Unistada, unistada ja veel kord unistada...

Lugu kirjutama asudes olin kindel, et vaatan tagasi minevikku ja kirjutatan üleskutse aktiivse tegevuse ülistamiseks. Igaks juhuks otsustasin siiski vaadata tagasi aastasse 2001, mil tähistasime oma liidu 10. sünnipäeva ja mil meie infolehes ilmus minu artikkel „EKLVL 10”.

Kes tahab, saab seda lehte ka ise meie veebilehelt ka täna lugeda. Kadus igasugune tahtmine neid mõtteid uuesti läbi kirjutada ja otsustasin pigem natukene unistada tulevikust. Mis saab olla siin loogilisem, kui võrrelda ühe organisatsiooni arengut lapse arenguga.

Kümneaastase lapse puhul räägitakse põhiliselt sellest, kuidas laps on kasvanud ja arenenud. Viieteistaastase kõuriku puhul on kõnetemaks pigem see, kuhu laps jõudma peaks – üritatakse teda suunata õigele tulevikuteele. Sama võib ka meie organisatsiooni puhul täheldada. Meil on olemas kõik võimalused edukaks unistamiseks: oma kontor koos vajaliku tehnikaga, aktiivsed inimesed, pidevad heatahtlikud toetajad. Meie jaoks on täna pigem küsimuseks, mida me soovime, mismoodi peaks meie parem tulevik välja nägema.

Meil on kuulmisrehabilitatsiooni programm, kus meie põhilised nõudmised kirjas. Samal ajal on ka ühiskond oluliselt muutunud. Muutunud on ka suhtumine puuetega inimestesse. Täna on olukorras on meil endal vaja väga selgelt püstitada uusi eesmärgi. Kuidas seda teha nii, et need oleksid säilitatud õiges suunas? Et need oleksid natuke rohkem kui realistlikud, aga mitte ka liiga ebarealsed. Kuidas jõuda selleni, et meie unistused saaks ka ellu viidud?

Aga unistagem siis koos.

Liina ja Jüri Kase perekonda sünnib poisslaps Peeter. Vanemad avastavad pärast sünnijärgset haiglas tehtud kuulmisuuringut, et lapsel on kuulmispuue. Koheselt suunatakse nad perearsti juurde, kes nädala jooksul lepib neile kokku kohtumise eriarstiga uhkes kuulmiskeskuses, kus olemas kogu vajalik tehnika ja inimesed parimate uuringute tegemiseks. Loomulikult ei maksa see mitte midagi, visiitid ei võeta, inimesed on seal äärmiselt sõbralikud ja abivalmis. Tehes läbi kõik vajalikud meditsiinilised ja muud uuringud, koostatakse selge kava, mis ja millal täpselt juhtuma hakkab. Käivitatakse perenõustamise süsteem. Laps saab endale implantaadid mõlemasse

kõrva juba 6-kuuselt. Edasi asub koos vanematega tööle rehabilitatsioonimeeskond. Isa on esimesed kaks aastat keskmise palga säilitamisega kodus, ema käib tööl. Pere juurde kinnitatakse üks sotsiaaltöötaja, kes igal hetkel on valmis tulema perele appi.

Kaheaastaselt läheb laps Heleni Kooli juures töötavasse erirühma, kus ees ootavad mõned teised implantaadiga lapsed, aga ka kuuljad. Seal on ette nähtud palju lisatööd ja kohe asutakse tegelema ka kõneõpetusega. Koolimineku ajaks on lapsel olemas arusaadav kõne, ta oskab lugeda, käib spordi- ja muusikatunnis. Samal ajal on kõikide abivahendite saamine lihtsamast lihtsam, tarvitseb vaid oma sotsiaaltöötajaga ühendust võtta, kui kohe pääseb uuringutele ja ilma pikema ootamisajata (selleks ajaks antakse ajutiselt kasutada asendusvahendid) saadakse ka parimad abivahendid, mis olemas on. Peresse aga saab koju üles pandud kogu vajalik kodualarmsüsteem alates lapsenutust kuni tulekahjule ja telefonihelinalle reageerimisele, rääkimata äratuskellast. Ja muidugi on see kõik riigi kulul.

Koolis käib laps oma elukoha järgi, seal on tal ka kuuljad sõbrad. Kooliõpetajatele ja ka klassikaaslastele on eelnevalt läbi viidud koolitus sellest, kuidas kuulmispuuetega lastega paremini suhelda ja kuidas neid vajadusel aidata. Koolis õppimine sujub seetõttu tõrgeteta, vajadusel aitab jällegi perearst või tuttav sotsiaaltöötaja. ▶

Toomas Sepp võtab Kurtide Liidu esimees Volli Pärnlalt vastu EKLVL juubeliõnnitlusi

Kogu koolisõppimise aja jooksul saadakse tugiteenusena abi Tallinna Heleni Kooli juures tegutsevalt rehabilitatsioonikeskusest – on selleks siis täiendavate õppematerjalide läbivaatamine või kõnearendustunnid või mingi muu tegevus.

Kool läbi, on võimalik minna edasi õppima kõrgkooli või kutsekooli. Kuulmislangus ei ole enam probleemiks, sest ka teised ümberkaudsed õpilased ja õpetajad juba teavad, kuidas Peetriga suhelda. Õppematerjalid on nagunii kirjalikult kõik olemas ja niimoodi õppides on võimalik saada endale tubli ametikoht ükskõik mis firmas. Haridus käes, asub Peeter tööle juhtival ametikohal SKYPE-s.

Ei olegi ju nii keeruline! Pealegi, mõnel pool, näiteks Inglismaal juba midagi taolist ongi. Mida siis nüüd edasi? Mida tahta? Ei oskagi mina rohkem unistada, Martini ja Kristina kooliaeg hakkab otsa saama ja need unistused, mis meie peres olid 20 aastat tagasi, on päris suures osas täitunud.

EKLVL-i roll on muutunud hoopis teistsuguseks. Enam ei ole vaja pidevalt ja kõigile tõestada, miks meie soov tuleb täita, pigem tegeldakse omavahelise suhtlemisega ja arutatakse tulevikuplaane. Koos ajaga suurenevad ühiskonna võimalused ja ka meie enda vajadused. Täna peaksime unistama juba sellest, missugust elu tahame 10–15 aasta pärast. Siit ka minu üleskutse eriti neile lastevanematele, kelle lapsed alles alustanud või alustam

EKVL juhatuse liikmed Epp Müil ja Airi Püss

as oma haridusteed – osakem veel suuremaid eesmärke püstitada ja osakem ka nende juurde liikuda!

Kõigile julget unistamist ja tulemusrikast tegutsemist!

Lõpetuseks tahaksin tänada kõiki, kes oma panuse meie ühisesse ettevõtmisse ühel või teisel moel andnud. Meie, tänaste EKLVL juhtide meel on rõõmus ja süda päris rahulik – EKLVL on täna heal järjel ja pole mingeid märke, et meie käsi lähiaegadel halvemini käima hakkaks.

Ikka Teiega,

Toomas Sepp
EKVLVL president

Konverentsi juhatajad Argo Purv ja Toomas Sepp. Ettekannet peab Hene Binsol Tartu Hiie koolist, viipekeeletoolk Õnne Ojasalu

Kuidas läheb implantaadilastel?

Eestis on praeguseks 64 implantaadikasutajat, neist 52 on lapsed. Noorim laps oli operatsiooni ajal 1 aasta ja kolme kuu vanune. Tänu paar aastat tagasi Eesti suuremates sünnitusmajades käivitud vastsündinute kuulmise sõeluuringute projektile diagnoositakse kaasasündinud kurtus suurel osal lastest juba esimestel elukuudel. See on väga oluline areng võrreldes veel mõne aasta taguse olukorraga, mil oli üsna tavaline, et vanemad pöördusid esmakordselt kuulmiskeskusesse juba paari-kolmeaastase lapsega.

Eesti implantatsiooniprogramm Tartu Ülikooli Kõrva-kliinikus käivitus 2000. aasta aprillis, alates 2003. aastast on implantatsioonid Haigekassa raviteenuste hinnakirjas. Alates 2004. aasta aprillist on raviteenuste hinnakirja pii-rihinna ja süsteemi tegeliku hinna vahet aidanud tasuta MTÜ Audiere.

Praegu võib öelda, et kõik implantaadikasutajad on oma elukvaliteeti tänu abivahendile parandanud. Mõne patsiendi või tema vanemate esialgsed ootused implantaadile on küll ületanud tegelikud võimalused ja tulemused, kuid üldine rahulolu abivahendiga on väga kõrge. Eriti hästi läheb nendel lastel, kes implantaadi saanud päris pisikestena. Implanteeritute vanus nooreneb meilgi, kõige rohkem (17) on alla 3aastasena implantaadi saanud lapsi. 14 last said implantaadi vanuses 3–5, 8 last vanuses 5–7. Üle 7aastasena on Eestis implanteeritud 13 last. Ometi, ka Eesti senine implantatsioonikogemus tõestab, et vanus üksi pole edu garantiiks – olulised on lapsega järjekindel kõnet ja mõis-teid arendav tegelemine, samuti lapse üldised eeldused.

Kus implantaadilapsed õpivad?

Sellel õppeaastal käib kooliealistest lastest koduläheda-ses tavakoolis 11 last, erikoolis või -klassis õpib 15 last. Eelkooliealistest lastest käib erilasteaias 7 last, 19 käivad tavalasteaias või on veel kodused.

Uudiseid seltsi arengust

Implantaadilaste Selts on seltsinguna tegutsenud alates 2002. aasta septembrist. Selle aasta jaanuaris kinnitasid selt-siliikmed oma põhikirja ning valisid juhatuse. Seltsi plaa-nidesse kuuluvad võimalikult mitmekülgne lastevanemate koolitamine, kooskäimisvõimaluste pakkumine nii suurtele kui väikestele, traditsiooniliste suvepäevade korraldamine, kodulehe arendamine, infomaterjalide väljaandmine.

Epp Müil

Implantaadilaste seltsi esimees

Palume kõigil EKLVL liikmetel tasuda iga aastane liikmemaks 25 krooni EKLVL arveldusarvele Hansapangas a/a 221001115854 selgituseks "liikme nimi liikmemaks".

EKLVL 2007 kalender

VEEBRUAR

3. kl. 11.00 Volikogu koosolek

MÄRTS

17.–25. Kevadine koolivaheaeg
31. kl. 11.00 Volikogu koosolek
31. kl. 12.00 EKLVL üldkoosolek

APRILL

EKLVL alustab rehabilitatsiooniteenuse pakkumist
13. Seminar lapsevanematele
24.–29. EKLVL ja SALO õppereis Slovakkiasse

MAI

4.–6. Ühised talgud Rummusaares
5. kl 11.00 Volikogu koosolek Rummusaares

JUUNI

4–6 EKLVL ja SALO õppevisiit Iirimaa-le
10.–17. Laste suvelaager Rummusaares

JUULI

6.–8. Rahvusvaheline perelaager Paunkülas (koos soomlastega)
21.–22. Implantaadilaste seltsi laager Rummusaares
24.–27. FEPEDA perelaager Iirimaa

AUGUST

10.–17. Laste suvelaager Rummusaares
22.–24. Projekti STEP BY STEP Kaunase sessioon

SEPTEMBER

1. Kooliaasta algus, teadmiste päev
23. Rahvusvaheline kurtide päev
Volikogu koosolek

OKTOOBER

3.–5. Projekti STEP BY STEP Helsingi sessioon

NOVEMBER

9. EKLVL 16. sünnipäev

DETSEMBER

2. Rahvusvaheline puuetega inimeste päev
Volikogu koosolek
Jõululaager Rummusaares

140 aastat kurtide haridust Eestis

1. detsembril möödunud aastal toimus Tallinnas Heleni koolis konverents, mis oli pühendatud 140 aastat möödumisele kurtide koolihariduse algusest Eestis. Konverentsi eesmärgiks oli juhtida tähelepanu olulistele teetähistele kurtide haridusajaloos, ettekannete läbivateks teemadeks olid haridus eile ja täna, samuti kurtide keel ja kultuur laiemalt.

Kurtide õpetamine sai alguse Vändras 140 aastat tagasi ja esimene riiklik kurtummade kool avati 1925. aastal Porkunis. 1941. aastal alustas tegevust Tartu Kurtummade Kool. Tallinnas avati esimene kool kurtidele alles 1988. aastal ja seda eelkõige lastevanemate initsiatiivil. Tänapäevaks on Porkuni kooli jäänud vaid sügava liitpuudega kurdid, ülejäänud õpivad kas Tallinnas või Tartus.

Enne, kui Vändras alustati kurtide laste õpetamist, oldi seisukohal, et kurte õpetada ei saagi. Esimese õppemetoodikana oli kasutusel oraalne meetod, kõik kurdid pidid õppima „rääkima” ja suult kõnet lugema. Tänapäevane kurtide haridus ei erine oma sisult paljus tavalisest õppetööst koolis, põhiline vahe on ainete edastamise viisis.

Tallinna Heleni koolis on kasutusel kakskeelse õpetuse metoodika. Kurtide õpilaste õpetamisel on suhtluskeeleks eesti viipekeel ja eesti keel. Õppeaineid antakse edasi paralleelselt viipekeeles ja kirjalikus eesti keeles, kuid vastamisel kasutavad õpilased enamasti kirjalikku eesti keelelt.

Tartu Hiie Koolis kasutatakse palju näitlikku materjali. Algekooliastmes on sõnadest paremaks arusaamiseks kasutusel sõrmendid ja mõistete selgitamiseks on abiks viipekeel. Väga oluline on suultlugemise õpetus.

EKLVL uus tegevdirektor Evelin Tamm

Selleks, et kuulmispuudega laps tuleks toime kuuljatega suheldes, toimub süstemaatiline suulise väljendusoskuse õpetamine eesti keele ja kõnearenduse tundides ning klassivälisel ajal. Hea kõnekeele oskus avardab tulevikus lapse võimalusi elukutse valikul ja töö leidmisel.

Viimastel aastatel on enamus väikesi kurte lapsi implanteeritud, mis võimaldab paljudel nendest tavakoolis õppida. Implantaadilapsed vajavad õppijatena siiski erilist tähelepanu, et oma võimeid maksimaalselt välja arendada.

Evelin Tamm

FEPEDA perelaager toimub sellel aastal Iirimaa

Aeg:

24.–29. juuli 2007

Koht:

Carlingford Põhja-Iirimaa. Carlingford on väike ajalooline küla, mis jääb 1 tunni tee kaugusele nii Dublini kui Belfasti lennujaamadest.

Võimalused tegevusteks:

Carlingford on kuulus oma restoranide ja pubide poolest. Samuti on see populaarne veesportdikeskus nii purjetamiseks, kajakisõiduks, surfamiseks. Lisaks ka kuivamaa tegevused: treking, rattasõit, kõndimine, ratsutamine, kunsti ja kokanduse töötoad, arheoloogia, geoloogia jne.

Majutamine:

Pered ööbivad külalistemajades, majakestes või külaliskorterites.

Hinnas sisaldub:

- majutus (ööbimine ja hommikusöögid)
- õhtusöögid (teisipäev – laupäev)
- Galaõhtu

- Laste ja noorte tegevused vees ja maal

- Matkad ja ekskursioonid täiskasvanutele ja peredele

- Loengud/tegevused täiskasvanutele

- Transport lennujaamast Carlingtoni ja muud kulud

Osalustasu:

Täiskasvanud 340–390 EUR (5323–6106 krooni)

Noored (15–21 a) 250–280 EUR (3914–4384 krooni)

Lapsed (alla 15 a) 200–240 EUR (3131–3758 krooni)

Juhul, kui korraldajatel õnnestub noortele mõnest fondist rahastust leida, siis noorte osalemistasu väheneb. Pere, kes soovib laagris osaleda, peab oma kulutused ise katma.

Transport:

Varane broneerimine Ryanairi või Aer Linguse lendudele tagavad odava lennupileti Iirimaaale 70 lennujaamast üle Euroopa.

Info ja registreerimine:

Marika Sepp, e-post: Marika.Sepp@dfa.ie

Kui soovid paremaid suhteid

Teie teismeline poeg on loobunud teiega suhtlemast, eelkooliealine tütar ei jäta päevagi oma jonniga teie närvidel mängimast, te ise tõstate häält ja näitate igal muul moel lastele välja oma rahulolematust. Uksed pauguvad ja harmooniline pereelu ning head suhted tunduvad olevat vaid kättesaamatu ideaal.

Iga lapsevanem murrab aeg-ajalt pead selle üle, kuidas hoida kodurahu. Kuidas rääkida lapsega nii, et ta sind kuulda võtaks? Kuidas tulla toime jonniva ja aina vastupuikleva lapsega? Mil moel lapsele teada anda, et vanemalgi võivad olla probleemid ja eluraskused? Kuidas saada üle peres ikka ette tulevastest erimeelsustest nii, et keegi ei saaks haiget ega tunneks end eemaletõugatuna?

Thomas Gordon, eelmise sajandi üks tuntumatest rakenduspsühholoogidest avastas oma kliente nõustades, et nii mõnigi kord ei vaja inimene mitte teraapiat, vaid hoopis teadmisi suhtlemisest. Nii töötas Gordon välja lapsevanemate koolitamisprogrammi (hiljem ka noorte ja pedagoogide oma), kus õpetatakse, kuidas luua ja hoida häid suhteid ning pakutakse juhiseid igapäevaste tülide ärahoidmiseks ja lahendamiseks. Gordoni Perekooli koolitused toimuvad praegu 30 riigis üle maailma ja üks neist riikidest on Eesti.

Eestis on Gordoni metodoloogia ametlik esindaja Perekeskus Sina ja Mina (vt ka www.sinamina.ee), mis tegutseb alates 2004. aastast. Perekoolis õpetatavad suhtlemisoskused on universaalsed, need toimivad kõigis eluvaldkondades.

Perekoolis toimub õppimine väikestes, 10–12-liikmelistes gruppides. Mängude, praktiliste harjutuste, omavaheliste arutelude kaudu ja ka raamatutarkusele toetudes omandatakse algteadmised kuulamisest ja eneseavamisest, kehtestamisest ja konfliktide lahendamisest. Et perekool toimub kord nädalas kahe kuu jooksul, on sessioonide vahel võimalik uusi oskusi harjutada ning alati koolitajalt ja grupilt tagasisidet saada, mis läks hästi, mis viltu, mida tuleb veel harjutada või teisti proovida teha.

Gordoni Perekool on hea võimalus, kui sul on tõsine soov oma suhteid laste – ja seega ka iseendaga – paremaks muuta.

Meelike Saarna,

Gordoni Perekooli koolitaja

Kuulmispuudega lastele anti üle heategevustoetus

EMT andis teisipäeval, 10. jaanuaril 2007 Tallinna Heleni koolis üle jõuluaegse heategevuskampaania käigus kuulmispuudega laste toetuseks annetatud 245 884 krooni. Toetuse saajad Tallinna Heleni Kool, Tartu Hiie Kool ja Eesti Kuulmispuudega Laste Vanemate Liit tutvustasid toetussummade kasutamise plaane ning Eesti kuulmispuudega laste ja perede olukorda ja vajadusi. EMT heategevuskampaania «Jõulukalender 2006» raames koguti abivajajatele üle 1,3 miljoni krooni. EMT korraldab jõuluaegset heategevuskampaaniat juba neljandat aastat järjest ning kogutud toetuste kogusumma on 5,7 miljonit krooni.

Belglane Brecht ja Argo

Hollandi kontaktseminaril

31. oktoobrist 5. novembrini toimus Hollandis Euroopa Noored programmi Youth in Action kontaktseminar „Crossing Borders”. Sellest projektist võttis osa 9 riiki – Eesti, Soome, Rootsi, Iirimaa, Hollandi, Belgia, Norra, Luxemburg ja Portugal. Eestit esindasid Evelin Tamm Eesti Kuulmispuuetega Laste Vanemate Liidust ja Argo Purv Eesti Kurtide Noorte Organisatsioonist.

Seminarinädala jooksul toimusid põnevad rühmatööd, kus õpiti teoreetiliselt ja prooviti ka praktiliselt läbi noorsootöö alaste projektide koostamist; eraldi teemadeks olid õppimine ja kaasamine välisriikide kogemuste põhjal. Seminari eesmärgiks oli uue Euroopa Noored programmi Youth in Action tutvustamine, erinevate maade puuetega noortega töötavate organisatsioonide vahel kontaktide sõlmimine ja projektide algatamine.

Õhtuti oli meil tavaliselt vaba aega, et ujuma minna, käia ekskursioonil lähedalasuvas väikeses linnakeses, jalutada hotelli ümbritsevas pargis, kus lisaks kõrgetele tammedele ja kastanitele olid aedikusse uudistajatele vaatamiseks pandud väikesed loomad – käbushirved ja -hobused.

Seminarinädalal viimasel õhtul oli pidu, mille ise korraldasime. Õhtut alustati kavaga, milles mina ja üks Norra tüdruk tegime koolitajaid järele. Viimane päev lõppes öise diskoga.

Avaldan tänu Evelin Tammele abi eest seminarist osavõtmise korraldamisel.

Argo Purv

Eesti Kurtide Noorte organisatsioon

NB!

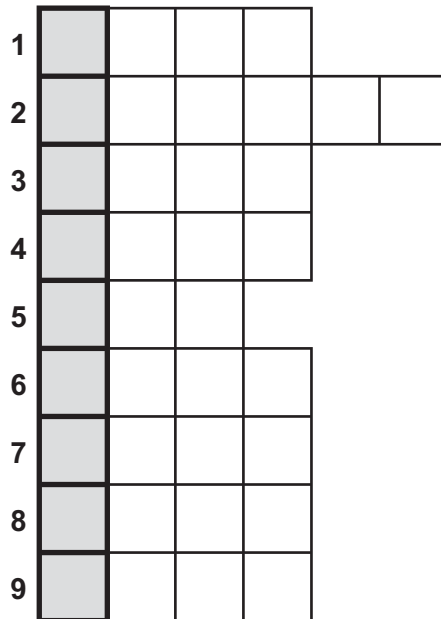
EKLVL hakkab aprillist alates pakkuma rehabilitatsiooniteenuseid kuulmispuudega lastele ja nende peredele Tallinnas Ehte 7.

Lastele

Omaloomingu võistlus "Minu pere"

Parimad tööd avaldame järgmistes lastelisesdes ja kolm parimat saavad auhinnaks "TÄHEKESE" tellimuse üheks aastaks! Saada oma pilt või jutuke enne 15. märtsi koos autori nime, vanuse, aadressi ja vanemate telefoni numbriga EKLVL postiaadressile: Ehte 7 Tallinn 10318 või eklvl@eklvl.ee.

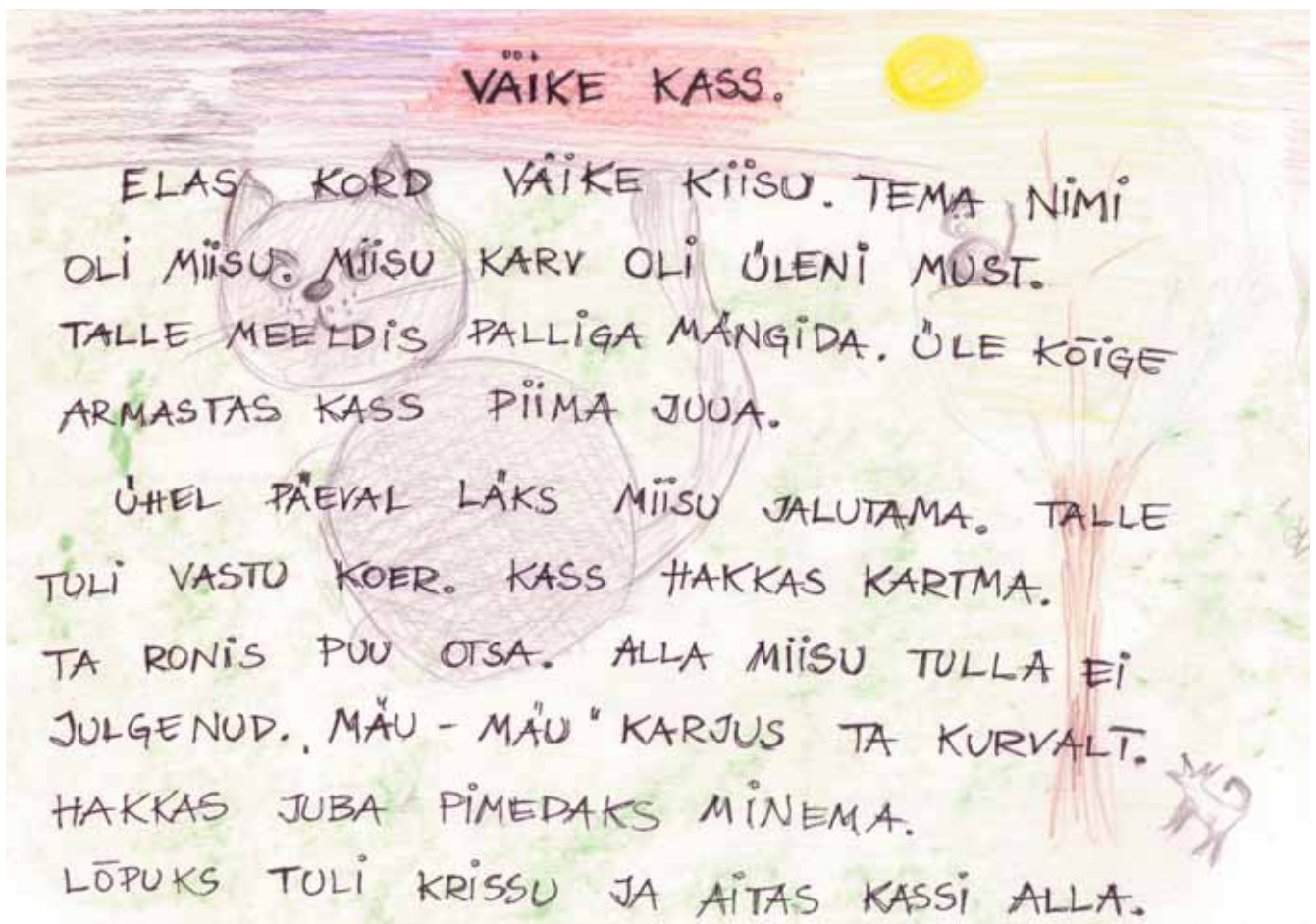
LAHENDA RISTSÕNA!

1. LOOM KES KROOKSUB
2. ESIMENE ÕPIK ESIMESES KLASSIS
3. LOOM JA SAMAS KA ASI, MILLE PANED JALGA
4. ISTUD SELLE ASJA PEAL
5. NAISSOOST LAPSEVANEM
6. SEE LOOM EI SALLI KASSE JA AJAB NEID TAGA
7. PIRAADID OTSIVAD SEDA
8. HINGAD JA NUUSKAD SELLE KAUDU
9. SUU ON SELLE KÜLGE KINNITATUD

ÜLEVALT ALLA: AEDNIKU TÖÖRIIST

Koostas: Kristin Isabel 9 a

EKLVL

Ehte 7, Tallinn 10318

tel/faks 600 8 552

GSM 520 1428

e-post: eklvl@eklvl.ee

www.eklvl.ee

arveldusarve Hansapangas 22 100 111 5854

Infoleht

Toimetus: Evelin Tamm, Epp Müil

Tõlge: Maarika Varres

Toetab
Euroopa Liit